

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Elogia Societatis Iesv Sive Propugnaculum: Pontificum,
Conciliorum, Cardinalium, Antistitum, nec non
Imperatorum, Regum, Principum & aliorum Virtute,
Religione, omniq[ue] Literatura illustrium (etiam ...**

Gomez, Cristobal

Antverpiæ, 1681

Fran. Ignatius de Porrez n. 31

urn:nbn:de:hbz:466:1-38486

*Hæreses
maiori ex
parte con-
cussa.*

*Remotique
Principes
ad Pontifi-
cis obedi-
entiam per-
ducti sunt.*

*Societas
Ecclesia
renouatrix
multa infi-
deliū mil-
lia ad illā
conuertens.*

*Est Olym-
pus emi-
nentissimus
veritatum.*

*Armarium
scientiarū.*

*Schola vni-
uersalis no-
titiarum,*

*& energia
ardens dis-
cursuum.*

*Spongia sa-
era crudi-
tionū, ima-
go gloriosa*

*dotū, Cli-
ma; felix
intellectuū.*

*Obiectū sa-
ma, dolor
inuidia. ac
calcar æ-
mulationis.*

regione, & noui Orbis insulis ad veritatis lucem eorum ope-
ra edoctos, infideles baptizatos, hæreses Germaniæ maiore
ex parte concussas, & longe à nostro orbe remotos Principes,
ad pedum oscula Summi Pontificis perductos, & innumera
illa vitæ discrimina in publicum commodum exantlata, quæ
dignissimis hisce Priuilegijs pensare esse operæ pretium Sedi
Apostolicæ visum est. Hæc omnia breuissima adeo verborum
serie complecti nequeunt, de hac conscripta sunt integra
commentaria. *Hucusque Iurisconsultus sapientissimus in summam
Sociorum, ac Societatis commendationem, & laudem. Hoc tanti
viri iudicium: hoc de Jesuitarum virtute, zelo, ac literis satis cèle-
bre testimonium.*

30. * A DIDACO PEREZ Doctore Barcinonensi. In no-
stris (inquit) temporibus quinquaginta abhinc annis (tot
tunc anni erant post Societatem fundatam) tantum illa renouauit
Ecclesiam conuertens infidelium tot decies centena mil-
lia tam in Oriente, quam in Occidente, vt si ex vna parte
defraudatur Ecclesia, ex alijs decuplo maior, imo & centu-
plo illi fiat accessio à Domino. *Hæc ille apud P. Euseb. Tom. 1.
vitorum illustr. Soc. in vita S. Ignat. P. N. cap. 1. fol. 2.*

31. * A FRAN. IGNATIO DE PORRES Scriptore
nostri seculi in vulgari linguâ non vulgariter floridissimo: qui Tom. 1.
Quadrages. in Dedicatoria ad Societatem ipsam, per plura folia eius
encomia prosequitur. Religio (inquit) Sacra Societatis IESV est
Olympus eminentissimus veritatum, Armarium Sacrum
scientiarum, Schola Vniuersalis notitiarum, Energia ardens
discursuum, Spongia Sacra eruditionum, Imago gloriosa do-
tum, Clima felix Intellectuum, Obiectum famæ, Dolor in-
uidiæ, Calcar æmulationis. Si vellem Elogia adaugere, aut
presumerem breui charta concludere, Generalia numerarem
studia, quæ Societas IESV regit, ab ijs, quæ eius sollicitudini
serenissimus Rex Lusitanus Ioannes III. Conimbricæ conere-
didit, ad ea quæ eius doctrinæ Matrini tradidit gloriosissimus
Imperator triplicis Mundi Philippus IV. Vniuersitates item
recen-

recenserem quas gubernat, ab ea, quam Eboræ Lusitanâ fundavit magnificentiâ Religiosissimus Rex Henricus, ad eam, quam Pragæ zelo Catholico inuictissimus Imperator Matthias erexit: sed hoc esset materiam laudis efficere, quod oculis subiectum est, ad numerumque et si grandem Scholarum redigere, quod illi debent Vniuersæ. Tam discipula labiorum eius fuit semper America, quàm est eius scriptorum Europa: tam bellè micarunt sapientiæ eius flammæ aduersus Asiæ errores obscuros, quàm gloriôsè illustant obstinatas tenebras Africæ. Eadem reuerentia eius linguæ attendit Moguntia, ac eius calamo attendit Complutum: eâdem dulcedine ab eius ore pendet Vienna, sicut ad eius vbera genitæ Lutetiæ: eodem respectu eius verba excipit Mecina, ac eius discursus extollit Roma. Veritas hæc est, Mirandum vero quod magnitudo sapientiæ Societatis vel ab eius inceperit incunabulis. Felix Nilus, quem nemo exiguum reputat, quia eius ortum ignorat: omnes magnum venerantur, quia eius nemo vidit originem. Sola Sacra Societatis IESV Religio ab infantia suâ eâdem gaudet æstimatione, quia heroica, & easdem patitur inuidias, quia Grandis. Vix Romæ natæ splendide illæ luces Ignatianæ prudentiæ, vix radij Xaueriani fulgoris Orientem collustrant, cum pro sapientiæ Oraculo Tridenti habebatur Iacobus Laynius: cum ad sapientiam Petri Canisij stupebat Germania, cum pro suo Magistro Alfonso Salmeronem acclamabat Italia: vix Sacræ huius Religionis nomen auditum, quando iam disertis sapientiæ eius flammis ardebat Hispania, quando Catholicis eius discursibus capiebat animos Gallia, quando aduersus doctos eius veritatum conatus armabatur septentio, quando occupata iam fama in eius gloriam, inuidia in eius damnum, plausus in eius admirationem, ac mundus totus plenus erat eius sapientia. Non fuerunt Societatis IESV intellectus radij ad vnicum ictum fabricati, aut vnico splendore destinati, sed stellæ accensæ æternitatibus: Hodie illuminant, sicut semper ille-

*Laudatur
ex Vniuersa
sitibus,
quas regite*

*Et ex sa-
pientia ab
incunabu-
lis.*

*Testes Lai-
nius Tri-
denti, &
Canisius in
Germania.*

*Salmero-
nius in
Italia,
alij in Hi-
spania, &
Gallia.*

*Hi non Ra-
dij, sed stel-
lae accense
æternitati.*

*Societatis
sapientia
ideo magna
quia inun-
data san-
guine.*

*Schola
Martyrum.
Tormenta
in illam
destinata
vbique ter-
rarum enu-
merantur.*

*Et omnia
penè maria
Sociorum
sanguine
cruentata.*

illuminarunt. Magna quidem Societatis sapientia, quia semper vixit inundata sanguine: semper qui plus intelligit, magis vexatur, quare ea ut sapientum infigne æstimanda, quæ fuit Schola Martyrum. Contra hæc Societatis robora suas tempestates fremens ac furens excitauit mare, Terra dolos parauit, Oriens idololatriam suam eructauit, canebes suos retorfit Monomotapa, sagittas suas venenauit Brasilia: suum enses dirinxit Æthiopia, petras suas obstinauit Ternate: dissoluit venena sua Amboinus, incendit rogos suos Meacus, leuauit Cruces suas Iaponia. Aperire Terrarum finis incipit Castella, eiusque vestigia sequi Societas, cuius filij eandem Coronas meruerunt. Vix est vllus in Occidente angulus, qui non sit horum fortissimorum heroum sanguine purpuratus: eorum Trunca remansere corpora, brutâ Mexicanorum ferocitate, secta fraudulento Floridæ furore, sagittis cooperta in incultis Mindanai solitudinibus: venenis tandem stupida in illo turpi viperarum sinu Luzonis antiquæ. Haud minus huiusmodi sanguine cruentus currit Oceanus. Lingua huius veritatis est mare balticum in Sueciæ Martyribus, & in Ormuz mare Persicum: testis est vastitas illa Brasiliæ sinuosa, sacris diues spolijs, quæ suis in fluctibus ferrum hæresis barbarum disperdidit: testes etiam sunt Insulæ Palmaris ripæ Sociorum quadraginta tinctæ cruoribus, qui in fidei nostræ contemptum à Caluini discipulis occisi: vidit mare, ô Religio magna, totum vndarum sedatum impetum gloriosis filiorum suorum cadaveribus. Nec ebullit hodie minus ouans in venis eius sanguis, qui in præteritis sæculis effusus copiosè. Nequit cura ad numerum redigere, nec ad victoriæ notitia, qui innundauit Angliam. Vel recens adhuc sanguis est, quem Paraquaria in montuosis recessibus suarum solitudinum effudit: calidus adhuc est, quem inter incendia sua exhaustit Iaponia, quem gelauit Catayus inter suarum niuium rupes ac saxa, quem bibit inexhausta ruinarum sitis Gustau. Ast quando non prælucent barbaris gloriosi Ignauj filij? quando

quando non sapiunt? quando non patiuntur? *Hæc ille, & quidem ad Societatis commendationem elegantissime.*

32. A LUDOV. MAIORANO GRAVINAS *Lib. 2. de vero Dei cultu cap. 17.* Nobilissimum (inquit) Societatis IESV Institutum suppeditasse Ecclesiæ homines nihil non molientes in sanæ doctrinæ tuitionem, & profeminationem, eiusque Operarios optimis moribus, & scientia instructos per totum fere Orbem insigniter promouisse Dei gloriam; multaque sancte, & generosè molitos, ex quo cælitus ad instaurandam, & propugnandam labentem Ecclesiam aduenerunt. *Ita apud P. Reynaud. in Trinit. Patriarchar. fol. 598.*

Ij optimis moribus ac scientia instructi insigniter Dei gloriam promouent. Et ad propugnandam, propugnandamque labentem Ecclesiæ litus misit.

33. ADVACENSI Iuvene, qui cum Parentibus suis esset admirationi ob insolentiam vitæ pristinæ, sic iam pœnitens exclamavit. Quid admiramini? Dæmon ipse istorum Patrum manibus conuerteretur ad meliora. *Tanta de Iesuitis opinio vel apud hominem perditissimum. Ita in Annal. Soc. anno 1609. fol. 239.*

De illis celebre dictum.

34. * AB STEPHANO GARIVAY *Historiographo Peruan. in Compendio Histor. Reg. Hispan. lib. 30. cap. 75.* Omitto (inquit) res æterna dignas memoria, quas toto Orbe præstitit Societas IESV ad fidei Catholicæ amplificationem, propagationemque, quibus exarandis, nec solertissimi scriptoris stilus quamuis exercitatissimus, par esse possit: prius enim egregia Societatis facinora scribentem, tempus & vita deficeret, quàm materia. Certe volentem me in lucem edere quam plurima ad præclaram illius Religionis commendationem prohibuit ex ipsa Societate non nemo, cuius desiderio, & modestiæ nunc faciendum satis existimaui. Aliàs ego opportuno loco & tempore propensæ meæ in Societatem voluntati faciam satis. *Hæc ille.*

Societas commendatur ex fidei amplificatione per totum orbem.

35. A IOANNE SANCHEZ *Doctore Theologo, & Iuris vtriusque peritissimo in suis selectis disputationibus: Vbi postquam varijs in locis, Societatis Auctores miris extulisset encomijs, tandem disput. 43. num. 16. agens de P. Thoma Sanchio in rebus Moralibus vere*

Et ex singulari filiorum sapientia.